

Literatuur:

## Proza: Wederopbouw

Schrijven tijdens de wederopbouw, BRD 1949-1961

Na de oorlog hoopten veel intellectuelen en kunstenaars dat politiek en intelligentsia nader tot elkaar zouden komen. Het conservatieve beleid en de doorgeslagen anticommunistische houding van de West-Duitse regering leidden echter tot het tegendeel. Literatuur en politiek groeiden in de jaren vijftig nog verder uit elkaar.

De politiek was hoofdzakelijk gericht op economische groei en leek haar ogen te sluiten voor andere maatschappelijke vraagstukken. Er werd een behoudend beleid gevoerd, alles draaide om de wederopbouw. Een aantal belangrijke schrijvers, onder meer van Gruppe 47, sprak zich kritisch en verontrust uit over de maatschappelijke ontwikkelingen. Maar de stem van de intelligentsia werd nauwelijks gehoord. Grote delen van de bevolking steunden de conservatieve regering en haar marktgerichte beleid dat overtuigde door het *Wirtschaftswunder*, de naoorlogse Duitse economische bloeiperiode.

Naast geëngageerde schrijvers waren er ook auteurs die het heersende beleid en de politieke omgang met het oorlogsverleden goedkeurden. Een goed voorbeeld hiervan was Ernst Jünger. Vóór 1933 schreef Jünger reactionaire en nationalistische teksten, tijdens het nationaal-socialistische regime bewandelde hij de weg van de *Innere Emigration* ('emigratie naar binnen', in jezelf keren - schrijven over thema's die ver af stonden van politiek en oorlog). Na de oorlog werd zijn werk gekenmerkt door elitair denken en heroïsme. Jüngers schrijfwijze sloot goed aan bij de conservatieve politiek van de jaren vijftig.

*Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://duitslandinstituut.nl).*

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/naslagwerk/444/proza-wederopbouw>